

SON EN BREUGEL BEVRIJD

KABELTJES EN WIELTJES VOOR SPEELGOED

Sjaak Timmermans

Als vierjarige jongen verloor Sjaak Timmermans in 1940 zijn vader. Zijn moeder hertrouwde. Samen met de nieuwe partner en zus groeide Sjaak op in de Hoogstraat in Breugel. De nu 83-jarige Sjaak haalt herinneringen op toen hij een achtjarige jongen was tijdens de bevrijding.

“Waar ik woonde, zagen we de vliegtuigen overkomen waar de parachutisten uitsprongen. Er waren ook vliegtuigen bij waar een zwever achter hing met een touw. Net voorbij de molen, op 't Eind in Breugel, kwam een zwever terecht. In de zwever zaten Poolse soldaten. Zij werden heel snel opgehaald met een jeep door Amerikaanse soldaten. Waarschijnlijk had deze zwever niet in Breugel moeten landen, maar door moeten vliegen naar Arnhem.”

“Natuurlijk was ik erg nieuwsgierig naar de zwever. Met een aantal kleine kinderen zijn wij gaan kijken of er nog bruikbare dingen in de zwever lagen. We hebben kabels en wielmpjes meegenomen. Daar maakten wij dan weer speelgoed mee.”

Schijnwerpers maakte veel indruk

“Wat ook veel indruk heeft gemaakt zijn de grote schijnwerpers van de Duitse soldaten die in Breugel stonden. Met de krachtige lichtstraal uit die grote schijnwerpers zochten de Duitsers naar de vliegtuigen. Als er een vliegtuig ‘in de spotlight’ vloog, werden de kanonnen erop gericht en werden ze neergeschoten. En wij stonden er naar te kijken.”

De herdenking van de bevrijding heeft nu al weer een traditie van 75 jaar en nog steeds is er alle reden om weer feest te vieren

1944

Son en Breugel is dan wel bevrijd, maar echt blij kunnen de inwoners niet zijn. De oorlog is niet zomaar voorbij. Je kunt de brug niet meer over, want iedereen wordt gecontroleerd door de geallieerden en een aantal inwoners die de Duitsers wel erg sympathiek vonden, worden gearresteerd. Enkele meisjes worden kaal geschoren en bespot. ‘Bijltjesdag’ noemen ze dat.

De Nederlandse regering heeft vanuit Londen een Militair Gezag voor deze periode opgestart. De werkelijkheid is echter anders. Gezag ontbreekt, er is geen burgemeester. Die kan pas eind oktober zijn gezin weer in de armen sluiten. Twee wethouders proberen zo goed mogelijk een en ander te regelen en mensen onder te brengen, die huis en haard hebben verloren. Eten en drinken wordt verdeeld. Onderduikers kunnen weer terug naar huis.

Honderden gearresteerde Duitsers moeten worden afgevoerd

Tien inwoners zijn omgekomen en moeten begraven worden. Voor honderden gesneuvelden militairen (Engels, Amerikaans en Duitsers) wordt bij Wolfswinkel een begraafplaats ingericht. En op Zonhove werken chirurgen zich een slag in de rondte om de honderden gewonden en doden te verzorgen. Honderden gearresteerde Duitsers worden afgevoerd. De tanks hebben de straten vernield en de ‘Corridor’ wordt verbreed om de doorgang te garanderen.

Op 17 september 1945 wordt de bevrijding van Son en Breugel door de bevolking voor de eerste keer uitbundig gevierd. Er zijn allerlei festiviteiten voor jong en oud. Eindelijk kunnen de bewoners van onze gemeente weer allerlei dingen organiseren. Daarvoor worden daarvoor allerlei buurtverenigingen opgericht. Deze verenigingen bedachten verschillende activiteiten. Op de foto's van toen zien we de baileybrug van 1944 met daarop de manieren waarop de bevolking terugdenkt aan de herdenking. De herdenking van de bevrijding heeft nu al weer een traditie van 75 jaar en ook nu is er alle reden om weer feest te vieren.

Er is een tentoonstelling ingericht in het Vestzaktheater met veel meer foto's. Ook is er een speciaal nummer van het tijdschrift “Heem Son en Breugel” uitgekomen: “Oorlog en bevrijding in Son en Breugel”. Dit speciale nummer kost vijf euro en is te koop op de heemkamer in het voormalige Raadhuis op maandagen van negen tot vier uur. Ook bij Optiek Coymans in de Dommelstraat.

De begraafplaats op Wolfswinkel